

DATOS IDENTIFICATIVOS

Pilates aplicado en fisioterapia

Materia	Pilates aplicado en fisioterapia			
Código	P05G170V01912			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3º	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Rodríguez Fuentes, Gustavo			
Profesorado	Rodríguez Fuentes, Gustavo			
Correo-e				
Web	http://webs.uvigo.es/gfuentes/			
Descrición xeral	Esta materia é unha materia optativa do 3º curso do título de grao de Fisioterapia (impártese no 2º cuadrimestre). Nela estúdase o uso terapéutico en Fisioterapia do método Pilates. Debido aos seus contidos, é importante ter coñecementos previos sobre anatomía do aparato musculoesquelético, biomecánica e física aplicada, localización de estruturas anatómicas e patoloxía medicocirúrxica. Por outra parte, ou seu encadre dentro da titulación serve ao mesmo tempo para incrementar non alumnado ou arsenal terapéutico do que pode dispor para tratar aos doentes, actividade que vai a desenvolver na materia «Estanzas clínicas», de cuarto curso.			

Competencias de titulación

Código	
A2	Coñecer e comprender as ciencias, os modelos, as técnicas e os instrumentos sobre os que se fundamenta, articula e desenvolve a fisioterapia.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica axeitada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A7	Deseñar o plan de intervención de fisioterapia atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A11	Proporcionarlles unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
A16	Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
A18	Adquirir habilidades de xestión clínica que inclúan o uso eficiente dos recursos sanitarios e desenvolver actividades de planificación, xestión e control nas unidades asistenciais onde se poña atención en fisioterapia e a súa relación con outros servizos sanitarios.

A19	Comunicarse de modo efectivo e claro, tanto de forma oral coma escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
B1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información
B5	Resolución de problemas
B6	Toma de decisións
B7	Coñecementos de informática relativos ao ámbito de estudo
B9	Compromiso ético
B10	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Razoamento crítico
B13	Recoñecemento da diversidade e a multiculturalidade.
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Motivación por a calidade.
B17	Adaptación a novas situacións
B18	Creatividade
B19	Iniciativa e espírito emprendedor
B20	Liderado
B23	Traballar con responsabilidade
B24	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora
B25	Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais
B27	Manifestar discreción
B28	Mostrar a súa orientación ao paciente/usuario
B29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional
B30	Desenvolver a capacidade para organizar e dirixir

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
6D Coñecer e comprender os principios e teorías da física, a biomecánica, a cinesiología e a ergonomía, aplicables á Fisioterapia.	A2
9D Coñecer e comprender a aplicación dos principios ergonómicos e antropométricos.	A5
11D Coñecer e comprender as teorías da comunicación e das habilidades interpersoais.	A19
16D Coñecer e comprender os cambios estruturais, fisiolóxicos, funcionais e de conduta que se producen como consecuencia da intervención da Fisioterapia.	A3
2P1 Recibir ao paciente, recoller e valorar os datos subxectivos manifestados polo usuario e/ou as persoas significativas do seu ámbito.	A4 A5
2P3 Identificar os datos e describir as alteracións, limitacións funcionais e minusvalías encontradas, reais e potenciais.	A4 A5
2P4 Rexistrar de forma sistemática os datos significativos da información recollida e expresalos de forma correcta na historia clínica de Fisioterapia.	A4 A5
3P Determinar o diagnóstico de Fisioterapia de acordo coas normas recoñecidas internacionalmente e cos instrumentos de validación internacionais. Esta competencia inclúe xerarquizar as necesidades do paciente/usuario para atender con prioridade aquelas que máis comprometan o proceso de recuperación.	A4 A6
4P Diseñar o Plan de intervención de Fisioterapia. Elaborar un plan específico de intervención de Fisioterapia empregando habilidades de resolución de problemas e razoamento clínico en consonancia cos recursos dispoñibles, formulando os obxectivos de intervención co usuario e, se é o caso, coas persoas significativas do seu ámbito, recollendo as súas expectativas respecto á atención, seleccionando os protocolos ou procedementos máis adecuados á atención planificada, atendendo a criterios de adecuación, validez e eficiencia.	A4 A7
5P2 Diseñar y aplicar ejercicios terapéuticos, con métodos especiales, para las enfermedades y lesiones cardiorrespiratorias, ortopédicas, traumatológicas, pediátricas, reumatológicas, geriátricas, neurológicas, neumológicas, deportivas, así como para las alteraciones del raquis, la incontinencia urinaria y fecal y los ejercicios maternos pre y postparto.	A4 A8
5P7 Establecer y aplicar el tratamiento en grupos a usuarios con problemas similares.	A4 A8
5P9 Prevenir y evitar los riesgos en la aplicación del tratamiento.	A4 A8
5P10 Establecer el plan de pautas a seguir durante el tratamiento.	A4 A8

9P2 Diseñar y realizar actividades de prevención de la enfermedad y promoción de la salud.	A4 A11 A12 A16	
9P7 Planificar, establecer y aplicar ejercicios posturas y actividades en programas de prevención de la salud.	A4 A11 A12 A16	
11P Incorporar a la cultura profesional los principios éticos y legales de la profesión.	A4 A14	
12P Incorporar la investigación científica y la práctica basada en la evidencia como cultura profesional.	A4 A15	
15P Aplicar los mecanismos de garantía de calidad en la práctica de la Fisioterapia, ajustándose a los criterios, indicadores y estándares de calidad reconocidos y validados para la buena práctica profesional.	A4 A15 A18	
16P Afrontar el estrés, lo que supone tener capacidad para controlarse a sí mismo y controlar el entorno en situaciones de tensión.	A4	
18P Motivar a otros. Lo que supone tener la capacidad de generar en los demás el deseo de participar activamente y con ilusión en cualquier proyecto o tarea.	A4 A13 A18	
19P Aplicar los principios ergonómicos o de higiene postural en el desarrollo de su actividad.	A2 A4	
1A Trabajar con responsabilidad.	A17	B23
2A Mantener una actitud de aprendizaje y mejora.	A17	B24
3A Manifestar respeto, valoración y sensibilidad ante el trabajo de los demás.	A13	B25
5A Manifestar discreción.	A14	B27
6A Mostrar su orientación al paciente/usuario.	A14 A19	B28
7A Ajustarse a los límites de su competencia profesional.	A14	B29
8A Desarrollar la capacidad para organizar y dirigir.	A18	B30
1TI Comunicación oral y escrita en las lenguas cooficiales de la Comunidad Autónoma.		B1
2TI Capacidad de análisis y síntesis.		B2
3TI Capacidad de organización y planificación.		B3
4TI Capacidad de gestión de la información.		B4
5TI Resolución de problemas.		B5
6TI Toma de decisiones.		B6
7TI Conocimientos de informática relativos al ámbito de estudio.		B7
1TP Compromiso ético.		B9
2TP Trabajo en equipo.		B10
3TP Habilidades en las relaciones interpersonales.		B11
4TP Razonamiento crítico.		B12
5TP Reconocimiento a la diversidad y la multiculturalidad.		B13
1TS Aprendizaje autónomo.		B15
2TS Motivación por la calidad.		B16
3TS Adaptación a nuevas situaciones.		B17
4TS Creatividad.		B18
5TS Iniciativa y espíritu emprendedor.		B19
6TS Liderazgo.		B20

Contidos

Tema

PROGRAMA TEÓRICO

1. Historia do método Pilates.
2. Principios básicos de Pilates.
3. Anatomía e biomecánica aplicadas ao método Pilates.
4. Ferramentas que facilitan o movemento.
5. Principios para a progresión nos exercicios.
6. Principios para programar unha clase e dirixila.
7. Indicacións, precaucións e contraindicacións do método Pilates.

PROGRAMA PRÁCTICO

1. Análise da postura e dos movementos funcionais.
2. Exercicios pre-Pilates en mat (chan).

3. Exercicios básicos de Pilates en mat (chan).

4. Apoio e/ou progresión con pequenos implementos (balóns, rolos, bandas elásticas, círculos,[]).

5. Clase básica de Pilates para traballar de forma individual ou en pequeno grupo con persoas sen problemas de saúde e en pacientes cunha patoloxía específica.

6. Consideracións básicas na montaxe das máquinas de Pilates (cadillac, reformer, cadeira e barril).

7. Introducción aos exercicios básicos de Pilates con máquinas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Prácticas de laboratorio	24	48	72
Traballos tutelados	1	14	15
Presentacións/exposicións	1	4	5
Sesión maxistral	18	36	54
Probas de tipo test	1	0	1
Traballos e proxectos	1	0	1
Probas prácticas, de execución. Probas de execución 1 de tarefas reais e/ou simuladas.		0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	A primeira hora do curso académico nesta materia dedicarase a transmitir os obxectivos desta, detallar os contidos sobre os que se traballará e como se fará. Aclararanse os criterios de avaliación a seguir.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas seguirase unha metodoloxía demostrativa cunha análise razoada dos exercicios que compoñen o método Pilates. Así mesmo, veranse casos prácticos onde, e tamén de forma razoada, se fará unha proposta de exercicios a patoloxías ou situacións específicas. O profesor explicará e demostrará como se realizan os distintos exercicios, polo que as prácticas de laboratorio serán prácticas guiadas, onde se busque a integración, non só dos coñecementos teóricos da materia, senón tamén dos coñecementos anatómicos, biomecánicos, de localización anatómica e de patoloxía que xa posúan. Todos os exercicios presentaranse nunhas fichas de prácticas, onde parte da información xa a vai subministrar o profesor da materia, tendo o alumnado que completala segundo se vaian realizando. As devanditas fichas poderanse encontrar na plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faiTIC.uvigo.es/). Estas recollerán esquematicamente os seguintes apartados: nome en español e en inglés do exercicio, consideracións específicas para realizalo en canto a material, como realizalo na súa forma básica, principios de Pilates que se traballan fundamentalmente nel, obxectivos, apoios táctiles, verbais e de imaxes que se poden empregar, variantes, indicacións, precaucións e contraindicacións máis relevantes e outras observacións. O conxunto das devanditas fichas de prácticas pode axudarlle ao alumnado a superar a parte práctica da materia, pois conformarán os exercicios que compoñerán o exame práctico. As prácticas de laboratorio faranse por grupo no laboratorio pertinente da Escola de Fisioterapia de Pontevedra.
Traballos tutelados	Os traballos implicarán un papel completamente activo por parte do alumnado, serán elaborados en grupo (de non máis de 4 persoas) e incidirán no uso de Pilates, ben nunha patoloxía predominante na nosa sociedade, ben nunha poboación cunhas condicións físicas determinadas (por exemplo, en bailaríns, en deportistas de alto nivel, en persoas maiores, en persoas con osteoporose, en casos de lumbalxias,[]). A mediados de marzo, os grupos estarán conformados e, a finais do propio mes de marzo, cada grupo saberá o tema do seu traballo e o día da súa exposición. O traballo constará, basicamente, de dous apartados: un desenvolvemento teórico das características do grupo de persoas sobre as que se vai a actuar e, por outra, unha sesión tipo para este grupo. O profesor exercerá un papel de orientador e apoio no proceso de elaboración do traballo en cada grupo. Este traballo é obrigatorio presentalo publicamente dentro do grupo de laboratorio ao que pertencen os compoñentes do grupo de traballo.

Presentacións/exposicións	A presentación fai referencia ao traballo tutelado. Previamente ao día da presentación, que se fará no grupo de laboratorio que lle corresponda, entregaráselle ao profesor da materia o traballo en soporte informático (incluírá tanto o traballo, coma o resumo, os vídeos feitos...). Ademais, o día da presentación entregarase tamén un esquema-resumo (de non máis de dúas follas) das principais ideas do traballo e dos exercicios propostos ao resto dos compañeiros. A presentación dos traballos constará de dúas partes diferenciadas. A primeira, a exposición deste a cargo dos seus autores de forma fundamentalmente práctica. Para isto, dispoñerán dun máximo de 25 minutos. A segunda, contestar a todas aquelas preguntas que os compañeiros e/ou profesor lles fagan aos autores. Á hora de realizar a presentación, o alumnado poderá consultar na plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/) ou na páxina web do profesor (http://webs.uvigo.es/gfuentes) unha serie de consellos para facela, así como unhas normas para a súa elaboración.
Sesión maxistral	Nas clases teóricas combinarase a lección maxistral con clases teórico-participativas onde se fomente e se motive a participación activa do alumnado, xunto co estudo de casos (con documentación escrita e/ou audiovisual que o alumnado deberá ler previamente). Emprego de forma xenérica de medios audiovisuais, fundamentalmente ordenador persoal e proxector de vídeo, así como doutros medios materiais dispoñibles habitualmente para desenvolver a materia nas aulas, como a pizarra e os xices. Entregaráselle ao alumnado, a través da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/) ou da páxina web do profesor (http://webs.uvigo.es/gfuentes) as presentacións en powerpoint que se empregará nas clases, así como outro tipo de documentación, ben de cara a preparar as clases, ben para ampliar información. A teoría impartirase na aula correspondente ao 3º curso da Escola de Fisioterapia de Pontevedra.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A parte das titorías xenéricas, que terán un desenvolvemento planificado (6 horas á semana en horario a preestablecer e que se pode consultar na páxina web do profesor - http://webs.uvigo.es/gfuentes - ou na plataforma de ensino virtual faiTIC - http://faitic.uvigo.es/ -), daráselle un apoio personalizado ao alumnado vía electrónica ao longo do semestre. Este seguimento farase ben a través de mensaxes ao correo electrónico do profesor (gfuentes@uvigo.es), ben a través do apartado de dúbidas e opinións xerais que haberá na sección de "foros" da materia dentro da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/). Dedicarase esta atención personalizada, fundamentalmente, a resolver as dúbidas que o desenvolvemento da materia lle xere ao alumnado (na teoría, nas prácticas e/ou na realización dos traballos), así como a orientar ao alumnado no traballo a desenvolver para a materia, nas cuestións relativas á avaliación, ou calquera outra cuestión que estea vinculada á materia, así como, se o necesita o alumnado, orientación académica, profesional e/ou persoal.
Actividades introdutorias	A parte das titorías xenéricas, que terán un desenvolvemento planificado (6 horas á semana en horario a preestablecer e que se pode consultar na páxina web do profesor - http://webs.uvigo.es/gfuentes - ou na plataforma de ensino virtual faiTIC - http://faitic.uvigo.es/ -), daráselle un apoio personalizado ao alumnado vía electrónica ao longo do semestre. Este seguimento farase ben a través de mensaxes ao correo electrónico do profesor (gfuentes@uvigo.es), ben a través do apartado de dúbidas e opinións xerais que haberá na sección de "foros" da materia dentro da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/). Dedicarase esta atención personalizada, fundamentalmente, a resolver as dúbidas que o desenvolvemento da materia lle xere ao alumnado (na teoría, nas prácticas e/ou na realización dos traballos), así como a orientar ao alumnado no traballo a desenvolver para a materia, nas cuestións relativas á avaliación, ou calquera outra cuestión que estea vinculada á materia, así como, se o necesita o alumnado, orientación académica, profesional e/ou persoal.
Prácticas de laboratorio	A parte das titorías xenéricas, que terán un desenvolvemento planificado (6 horas á semana en horario a preestablecer e que se pode consultar na páxina web do profesor - http://webs.uvigo.es/gfuentes - ou na plataforma de ensino virtual faiTIC - http://faitic.uvigo.es/ -), daráselle un apoio personalizado ao alumnado vía electrónica ao longo do semestre. Este seguimento farase ben a través de mensaxes ao correo electrónico do profesor (gfuentes@uvigo.es), ben a través do apartado de dúbidas e opinións xerais que haberá na sección de "foros" da materia dentro da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/). Dedicarase esta atención personalizada, fundamentalmente, a resolver as dúbidas que o desenvolvemento da materia lle xere ao alumnado (na teoría, nas prácticas e/ou na realización dos traballos), así como a orientar ao alumnado no traballo a desenvolver para a materia, nas cuestións relativas á avaliación, ou calquera outra cuestión que estea vinculada á materia, así como, se o necesita o alumnado, orientación académica, profesional e/ou persoal.

Traballos tutelados	A parte das titorías xenéricas, que terán un desenvolvemento planificado (6 horas á semana en horario a preestablecer e que se pode consultar na páxina web do profesor - http://webs.uvigo.es/gfuentes - ou na plataforma de ensino virtual faiTIC - http://faitic.uvigo.es/ -), daráselle un apoio personalizado ao alumnado vía electrónica ao longo do semestre. Este seguimento farase ben a través de mensaxes ao correo electrónico do profesor (g fuentes@uvigo.es), ben a través do apartado de dúbidas e opinións xerais que haberá na sección de "foros" da materia dentro da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/). Dedicarase esta atención personalizada, fundamentalmente, a resolver as dúbidas que o desenvolvemento da materia lle xere ao alumnado (na teoría, nas prácticas e/ou na realización dos traballos), así como a orientar ao alumnado no traballo a desenvolver para a materia, nas cuestións relativas á avaliación, ou calquera outra cuestión que estea vinculada á materia, así como, se o necesita o alumnado, orientación académica, profesional e/ou persoal.
Presentacións/exposicións	A parte das titorías xenéricas, que terán un desenvolvemento planificado (6 horas á semana en horario a preestablecer e que se pode consultar na páxina web do profesor - http://webs.uvigo.es/gfuentes - ou na plataforma de ensino virtual faiTIC - http://faitic.uvigo.es/ -), daráselle un apoio personalizado ao alumnado vía electrónica ao longo do semestre. Este seguimento farase ben a través de mensaxes ao correo electrónico do profesor (g fuentes@uvigo.es), ben a través do apartado de dúbidas e opinións xerais que haberá na sección de "foros" da materia dentro da plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/). Dedicarase esta atención personalizada, fundamentalmente, a resolver as dúbidas que o desenvolvemento da materia lle xere ao alumnado (na teoría, nas prácticas e/ou na realización dos traballos), así como a orientar ao alumnado no traballo a desenvolver para a materia, nas cuestións relativas á avaliación, ou calquera outra cuestión que estea vinculada á materia, así como, se o necesita o alumnado, orientación académica, profesional e/ou persoal.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Probas de tipo test	Exame tipo test dun máximo de 50 preguntas de resposta única (máximo, 1 hora de duración). Todas as preguntas terán o mesmo valor. Para superalo, o alumno terá que obter, polo menos, 1,75 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos). En todo caso, e de cara a unha posible media co exame práctico e co traballo, non se poderá obter menos de 1,4 puntos (corresponde a un 4 nunha escala de 0 a 10 puntos). Por outra parte, sinalar que as deixadas en branco non descontarán, pero si o farán as contestacións erradas (descontaránlle ás correctas o número de erros partido polo de opcións de resposta menos 1).	El valor de este examen: 35% de la calificación final de la materia (máxima calificación: 3,5 puntos, que representaría un 10 en uha escala de 0 a 10 puntos).
Traballos e proxectos	O traballo terá que serlle entregado en soporte informático ao profesor. Tamén se pode empregar a plataforma de ensino virtual faiTIC (http://faitic.uvigo.es/), subindo o conxunto do traballo ao espazo que o grupo terá nesta dentro da materia. A metade da puntuación do traballo corresponderá á presentación realizada, distribuíndose esta do seguinte modo: 0,25 puntos ao resumo entregado, 1 punto á exposición feita aos compañeiros -dinamismo, claridade, non se exceder de tempo,...-, 0,25 puntos á actuación persoal de cada membro do grupo e 0,25 puntos á valoración do resto dos alumnos. A outra metade da valoración deste apartado, dependerá do traballo presentado ao profesor. A distribución desta puntuación será a seguinte: 1,25 puntos ao contido do traballo (contido, imaxes, vídeos...), 0,25 puntos á estrutura deste e 0,25 puntos pola bibliografía empregada e a súa boa referencia no traballo (normativa de Vancouver). O traballo considerase superado se se obteñen, polo menos, 1,5 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos). En todo caso, e de cara a facer media cos exames teórico e práctico, o alumno debe obter cando menos 1,2 puntos (corresponde a un 4 nunha escala de 0 a 10 puntos).	El valor corresponderá al 30% de la calificación final de la materia (máximo de 3 puntos en una escala de 0 a 10).

Probas prácticas, de execución. Probas de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Exame onde o alumno fará 4 exercicios de forma práctica (10 minutos de duración, máis outros 10 como paciente para o compañeiro). Estes serán elixidos ao azar polo alumno dentro do conxunto de exercicios que se fixeron ao longo do curso. Neste exame práctico cada erro (colocación durante o exercicio, colocación do paciente, non dar as indicacións precisas...) descontaralle ao alumno 1 punto nunha escala de 0 a 10. Tamén descontará 1 punto nunha escala de 0 a 10 cada franxa de 2 minutos que se exceda do tempo de exame. Por outra parte, descontará 2 puntos cometer un erro grave (por exemplo, non ter en conta algunha compensación biomecánica). Finalmente, deixar un dos exercicios sen contestar ou errar na realización do exercicio facendo outro distinto ao que tocou, descontará 2,5 puntos nunha escala de 0 a 10. Para poder presentarse ao exame práctico, hai que presentarse primeiro ao teórico e realizouse e expúxose o traballo. Sacarase un listado, tras o exame teórico, co horario do exame para cada parella de alumnos. Realizarase un sorteo público para determinar a partir de que alumno dá comezo o exame práctico. Para superar o exame, o alumno terá que obter, polo menos, 1,75 puntos (corresponde a un 5 nunha escala de 0 a 10 puntos). En todo caso, e de cara a unha posible media co exame teórico e co traballo, non se poden obter menos de 1,4 puntos (corresponde a un 4 nunha escala de 0 a 10 puntos).	El valor de este examen: 35% de la calificación final de la materia (máxima calificación: 3,5 puntos, que representaría un 10 en una escala de 0 a 10 puntos).
---	---	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

- * Herman E. Pilates con accesorios. Barcelona: Paidotribo; 2007.
- * Paredes Ortiz P. Manual de Pilates. Suelo básico. Badalona: Paidotribo; 2008.
- NV: Presentation Dynamics; 1998.
- * Stott Pilates. Ejercicios completos de matwork. Toronto: Merrithew Corporation; 2006.
- * Adamany K. Pilates para el posparto. Barcelona: Paidotribo; 2007.
- * Baessler K, Schüssler B, Burgio KL, Moore KH, Norton PA, Stanton SL (Editors). Pelvic floor re-education. Principles and practice. 2ª ed. London: Springer-Verlag; 2008.
- * Betz SR. The Osteoporosis Exercise Book: Building Better Bones. California: Osteo Physical Therapy; 1999.
- * Calais-Germain B. Anatomía para el movimiento. Tomo I. Introducción al análisis de las técnicas corporales. Barcelona: La Liebre de Marzo; 1994.
- * Calais-Germain B. Anatomía para el movimiento. Tomo III. El periné femenino y el parto. Elementos de anatomía y bases de ejercicios. Barcelona: Los Libros de la Liebre de Marzo; 1998.
- * Fernández R, Moral González S, Paredes P. Manual de Pilates suelo con implementos. Badalona: Paidotribo; 2008.
- * Girbau F. Pilates matwork 1-2-3 [dvd]. Zencom; 2000.
- * Girbau F. Pure Pilates [dvd]. Zencom; 1998.
- C. * Gray K (director). Pilates con bandas elásticas [dvd]. Valladolid: IMC Vision; 2003.
- * Hessel J. Cadillac Techniques. Learn the in's and out's of this essential piece of advanced Pilates equipment [dvd]. Beverly Hills: The Well-Tempered Workout; 1997.
- * Höfler H. Gimnasia para la zona pélvica. Barcelona: Hispano Europea; 2001.
- * Lyon D. Pilates completo para hombres. Badalona: Paidotribo; 2008.
- * Martin S. The Scoliosis Series: Part 2. Breathing exercises as part of Scoliosis management [dvd]. Alameda: Pilates Therapeutics; 2006.
- * Marras WS. The working back. A Systems view. New Jersey: John Wiley & Sons; 2008.
- * Morgan D (director). La fuerza del Pilates [dvd]. Valladolid: IMC; 2001.
- * Norris CM. La estabilidad de * Nymann B, Paarup L. Pilates. Todos los ejercicios de suelo para practicar en casa. Barcelona:

Scyla Editores; 2006.

* Paredes Ortiz P. Manual de Pilates. Suelo básico [dvd]. Badalona: Paidotribo; 2008.

NV: Presentation Dynamics; 1998.

* Pohlman J. Programa paso a paso de Pilates [dvd]. Madrid: Tutor; 2006.

* Pohlman J. Programa paso a paso de Pilates con balón [dvd]. Madrid: Tutor; 2008.

* Pohlman J. Programa paso a paso de Pilates con banda elástica. Madrid: Tutor; 2006.

* Pohlman J. Segundo programa paso a paso de Pilates [dvd]. Madrid: Tutor; 2006.

World * Quick J. Swimalates. Pilates for swimmers [dvd]. Ames: Championship Productions; 2003.

* Rodríguez Fuentes G, Otero Gargamala MD. Autopercepción de la mejoría experimentada en su dolor de espalda por parte de pacientes que practican el método Pilates (comunicación). EGREPA XIth International Conference "Physical Activity, Health Promotion and Aging". Pontevedra (España), 18-20 de octubre, 2007.

* Romani-Ruby C, Clark M. Pre/Post Natal Personal Training Video. The fitness approach to Pilates Exercise [VHS]. Pennsylvania: PowerHouse Pilates; 2002.

* Savall P. Pilates Reformer, manual de ejercicios. Barcelona: Tecno Sport Condition; 2007.

* Stott Pilates. Ejercicios completos de matwork. Toronto: Merrithew Corporation; 2006.

* Thek Lineback K. Osteopilates para aumentar la densidad ósea, reducir los riesgos de fracturas, mejorar la apariencia física y sentirse maravillosamente! Buenos Aires: Kier; 2006.

* Vleeming A, Mooney V, Stoeckart R (Dir.). Movimiento, estabilidad y dolor lumbopélvico. Integración de la investigación con el tratamiento. Barcelona: Elsevier España; 2008.

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Estancias Clínicas/P05G170V01801

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Fisioterapia en Especialidades Clínicas I/P05G170V01906

Fisioterapia en Especialidades Clínicas II/P05G170V01907

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Anatomía Humana/P05G170V01101

Afecciones Medicocirúrgicas/P05G170V01201

Fisiología: Movimiento funcional en fisioterapia/P05G170V01202

Valoración en Fisioterapia/P05G170V01204

Afecciones Cirúrgicas/P05G170V01301

Afecciones Médicas/P05G170V01302

Cinesiterapia/P05G170V01303

Outros comentarios

Sería conveniente:

- Darse de alta en FaTIC (se é a primeira vez que se fai, o nome de usuario e o contrasinal é o DNI).

- Ter unha dirección de correo electrónico, pois cada vez que se dea un aviso, se suba documentación, etc., comunicarse por esta vía a todos os usuarios da materia (alumnado e profesor).

- Nos datos persoais, ademais do correo electrónico, sería conveniente indicar un teléfono de contacto (onde se vos poida localizar rapidamente en caso de urxencia, normalmente o móbil) e subir unha fotografía (para facilitalo ao profesor, sobre todo nas primeiras semanas, a identificación do alumnado).